

*Verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1866.
Wijziging der begrooting van Nederlandsch Indie voor het dienstjaar 1867.
(Ontwerpen van Wet; Memorien van Toelichting; Koninklijke Boodschap.)*

[62. 2.]

ONTWERP VAN WET tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1866. (Ziekte onder het rundvee.)

WIJ WILLEM III, ENZ.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken eener verhooging van het Vde hoofdstuk der begrooting van de Staatsuitgaven over de dienst van 1866, vastgesteld bij de wetten van 28 December 1865 (*Staatsblad* n°. 166), van 11 April 1866 (*Staatsblad* n°. 74), van 11 Junij 1866 (*Staatsblad* n°. 101), van 15 September 1866 (*Staatsblad* n°. 151), van 29 December 1866 (*Staatsblad* n°. 224 en 234),

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ART. I.

Het navolgende artikel van het Vde hoofdstuk der begrooting van de Staatsuitgaven voor de dienst van 1866, vastgesteld bij de wetten van 28 December 1865 (*Staatsblad* n°. 166), van 11 April 1866 (*Staatsblad* n°. 74), van 11 Junij 1866 (*Staatsblad* n°. 101), van 15 September 1866 (*Staatsblad* n°. 151), van 29 December 1866 (*Staatsblad* n°. 224 en 234), wordt vermeerderd, te weten:

Art. 62 bis, *Kosten tot afwering van het gevaar waarmede de ziekte onder het rundvee den veestapel bedreigt, met eene som van drie honderd vijf en dertig duizend gulden (f 335 000) en mitsdien gebragt op een millioen negen honderd vijf en dertig duizend gulden (f 1 935 000).*

ART. 2.

Het totaal der IVde afdeeling van het voornoemde hoofdstuk wordt nader gebragt op twee millioen acht en zestig duizend drie honderd en twintig gulden (f 2 068 320) en het totaal van het Vde hoofdstuk op zeven en twintig millioen negen honderd vier en twintig duizend vijf honderd twee en zestig gulden en vijf cents (f 27 924 562,05).

Lasten en bevelen, enz.

[62. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De ondergeteekende had zich gevleid dat de kosten tot betuiging der veeziekte in 1866 gemaakt het daarvoor laatstelijk bij de wet van 29 December 1866 (*Staatsblad* n°. 234) toegestaan bedrag niet zouden hebben overschreden. Hij is daarin echter te leure gesteld door de talrijke ontegeningen, die in de laatste helft der maand December vooral in de provincie Noordholland hebben plaats gehad, en ziet zich alzoo genoodzaakt andermaal eene verhooging van art. 62 bis der begrooting van zijn departement aan te vragen. De bekende vorderingen, die in de omschrijving van dit artikel vallen, bedragen bij het opmaken dezer memorie, boven het toegestaan cijfer, eene som van ongeveer f 312 000. Daar echter de wettelijke termijn tot inzending van vorderingen de dienst van 1866 betreffende nog openstaat, en er alzoo nog declaraties kunnen inkomen, wordt eene verhooging van het aangehaald artikel met f 335 000 voorgesteld. — Deze verhooging kan worden bestreden uit de beschikbare middelen van het dienstjaar 1866.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

HEEMSKERK.

[63. 1.]

KONINKLIJKE BOODSCHAP ingekomen in de zitting van den 13den Maart 1867.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernervens ter overweging aan een ontwerp van wet tot wijziging der begrooting van Nederlandsch Indie voor het dienstjaar 1867.

De van eene bijlage voorzien toelichtende memorie, bij het wets-ontwerp gevoegd, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, mijne Heeren! bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 13den Maart 1867.

WILLEM.

[63. 2.]

ONTWERP VAN WET tot wijziging der begrooting van Nederlandsch Indie voor het dienstjaar 1867. (Telegraphie.)

WIJ WILLEM III, ENZ.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken tot het wijzigen der begrooting van uitgaven van Nederlandsch Indie voor het dienstjaar 1867, vastgesteld bij de wetten van 16 September 1866 (*Staatsblad* n°. 152 en 153),

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ART. 1.

Onder-afdeeling 23 » Bijdragen van Nederlandsch Indie aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven » van hoofdstuk I der begrooting van uitgaven van Nederlandsch Indie voor het dienstjaar 1867, betreffende de uitgaven in Nederland, wordt verminderd met drie honderd negen en tachtig duizend negen honderd drie en negentig gulden (f 389 993.)

ART. 2.

Met gelijk bedrag wordt verhoogd onder-afdeeling 62 » Telegraphie » van hoofdstuk II der begrooting, betreffende de uitgaven in Nederlandsch Indie.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, oollegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

[63. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Onlangs nog betoonde de Kamer hare belangstelling in het tot stand komen der telegraphische verbinding van Palembang over Benkoelen en Padang met Siak, tot voorbereiding waarvan in het laatst van 1865 bevelen waren uitgevaardigd. (Zie de Staatsbegrotingsstukken 1867, n°. 18, § 12, alsmede de gedrukte stukken 1865—1866, 53, n°. 4, § 5.)

De ondergeteekende ontving in de maand December van het verlopen jaar een voorstel van het Indisch Bestuur om, ten behoeve der telegraphische gemeenschap tusschen Anjer en Siak, de noodige fondsen te begrijpen in de begrooting van Nederlandsch Indie voor 1868. De begrooting voor 1867 laat voor deze uitgaven geen ruimte, en hoezeer het Indisch Bestuur ook wenschte, reeds in 1867 over de middelen daartoe te kunnen beschikken, vond het aanvankelijk geen vrijheid eene belangrijke verhooging der begrooting voor 1867 voor te dragen.

Onder dagteekening van 31 December 1866 betoogt evenwel de nieuw opgetreden Landvoogd, dat het aanvankelijk voorgenomen uitstel inderdaad dreigt gewigtige belangen in de waagschaal te stellen. Hij verzoekt daarom met nadruk, dat alsnog — door verhooging der betrokken onderafdeeling van hoofdstuk II der begrooting voor 1867 — de middelen mogen worden toegestaan zoo tot verlenging der tot Lahat met goed gevolg aangelegde telegraaphijn over Benkoelen en Padang naar Siak, als, in verband daarmede, tot uitbreiding van het corps ingenieurs en te

Wijziging der begrooting van Nederlandsch Indie voor het dienstjaar 1867.

(Bijlage.)

legraphisten en tot onderhoud van den onderzeeschen kabel en het reeds voltooid gedeelte van Telok-Betong naar Lahat.

Hij kondigt tevens zijn voornemen aan om al dadelijk, met ingang van 1 Januarij 1867, in het belang dezer laatste verbindingen eene som van f 62 810 voorloopig beschikbaar te stellen boven het bij de wet voor 1867 toegestane bedrag. Hiertoe moest noodwendig worden overgegaan, wilde men een werk, dat met zoo veel ijver en volharding is tot stand gekomen, niet aan verwaarloozing prijs geven.

Zag de Gouverneur-Generaal zich tot deze oogenblikkelijke voorziening genoodzaakt, hij had tevens uit de nadere adviezen der hoofdamttenaren bij de telegraaphdienst de overtuiging erlangd, dat aan een uitstel der voortzetting van de lijn tusschen Lahat en Siak groot nadeel verbonden zou zijn. Te regt, meende hij, had de Raad van Nederlandsch Indie er op gewezen, dat wanneer eerst na ontvangst der begrooting voor 1868 met dat werk werd aangevangen, de verbinding met Siak in 1868 niet te voltooiën ware.

De uitbreiding der telegraaphlijnen over Sumatra, met het doel om eene aansluiting aan het Europeesch-Aziatische net te bereiken, mag, naar der Regering toeschijnt, als eene internationale verplichting worden aangemerkt, van groot gewigt zoowel uit een staatkundig oogpunt als voor het algemeen. Men zal zich toch herinneren, dat reeds in 1859 een onderzeesche kabel werd uitgelegd tusschen Batavia en Singapoer. Het mislukken dier poging heeft de hoog gespannen verwachtingen zoowel in Indie als in het moederland en in Britsch Indie zeer te leur gesteld, en gestadig bleef de aandacht op de zoo gewenschte verbinding gerigt.

Den tot verwezenlijking van dat doel zoo wel geslaagden arbeid thans te doen staken ewar niet geoorloofd; te minder nu ook de Oost-Aziatische Telegraaphmaatschappij van haar voornemen heeft doen blijken om in het jaar 1868 eene verbinding van Singapoer met Europa tot stand te brengen. Zullen dien ten gevolge, behalve Singapoer, ook Bangkok en Saigon in het genot treden dier gemeenschap, het gemis daarvan zou aan Nederlandsch Indie, bijzonder aan den handelsstand, onberekenbare nadeelen berokkenen. Daarom mogen, naar het oordeel der Regering, aan het Indisch Bestuur de middelen niet worden onthouden om de Sumatra-lijn in tijds ter aansluiting aan Malakka gereed te hebben. Mogt men hierin slagen, men zou in gunstiger ver-

houding komen tot de genoemde Maatschappij, bij te voeren onderhandeling over maatregelen en inrigtingen in het belang van het telegraphisch verkeer in Nederlandsch Indie.

Maar het is niet minder wenschelijk de begrooting voor 1867 aan te vullen met de fondsen vereischt tot onderhoud, alsmede tot reorganisatie van het personeel, in verband met de reeds verkregen en ook met de beoogde uitbreiding tot Siak. Wel is waar zal de lijn Palembang-Siak gedurende 1867 zeker niet in haar geheel in gebruik kunnen komen: maar het is duidelijk, dat naar mate de aanleg vordert meer en meer personeel voor bewaking der lijn zal noodig zijn, en tevens dat, wil men met 1868 van de geheele lijn partij kunnen trekken, het noodige dienstpersoneel daartoe vooraf moet worden vereenigd en geoefend.

Voor onderhoud en voor reorganisatie van het personeel zal, blijkens de bijlage dezer memorie, over een geheel dienstjaar worden vereischt, boven het voor 1867 bij de wet toegestane bedrag, eene som van f 217 176.

In 1867 zal echter over dit geheele bedrag niet behoeven te worden beschikt. Dit zal slechts het geval zijn met de bovenvermelde som, waarvan de Gouverneur-Generaal de onmiddellijke beschikbaarstelling aankondigde f 62 810,00

Het overige ad f 154 366 zal, naar men vermoeden mag, in 1867 slechts voor de helft noodig zijn 77 183,00

En hierbij komen dan de kosten van aanleg der lijn van Lahat over Palembang, Benkoelen en Padang naar Siak, welke begroot zijn op 250 000,00

Te zamen f 389 993,00

Het nevensgaand wets-ontwerp strekt om onderafdeeling 62 van hoofdstuk II der begrooting met dit bedrag te verhoogen en daarentegen onderafdeeling 23 van hoofdstuk I met gelijk cijfer te verminderen.

's Gravenhage, den 27sten Februarij 1867.

De Minister van Kolonien,
TRAKRANEN.

[63. 4.] — BIJLAGE.

ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Volgens de bestaande formatie voor 1867 toegestaan.		Volgens de voorgedragen formatie over een geheel dienstjaar benodigd	
	Getal.	Bedrag.	Getal.	Bedrag.
Tractementen van den hoofdingenieur, de ingenieurs, adjunct-ingenieurs, telegraphisten, leerling-telegraphisten en verder personeel.				
hoofdingenieurs	„	f 12 000,00	„	f 12 000,00
ingenieurs, à f 7200	2	14 400,00	4	28 800,00
adjunct-ingenieurs, à f 6000.	3	18 000,00	5	30 000,00
telegraphisten der 1ste klasse, à f 3600.	9	32 400,00	18	64 800,00
„ „ 2de „ 2400.	25	60 000,00	42	100 800,00
„ „ 3de „ 1500.	59	88 500,00	84	126 000,00
leerling-telegraphisten, à f 960.	25	24 000,00	30	28 800,00
inlandsch personeel, lijnwachters, werklieden en bestellers	„	38 208,00	„	67 380,00
klerken op het hoofdbureau	„	2 400,00	„	2 880,00
ambtenaar ter beschikking van den hoofdingenieur.	„	4 200,00	„	4 200,00
Periodieke tractementsverhooging van den hoofdingenieur, de ingenieurs en den ambtenaar ter beschikking	„	6 900,00	„	6 900,00
Reis- en verblijfkosten van de ambtenaren der telegraphie	„	18 000,00	„	27 000,00
Indemniteit voor huishuur aan chefs van kantoren, telegraphisten en lijnwachters	„	18 152,00	„	32 400,00
Bureau- en locaalbehoefden,	„	10 624,00	„	17 700,00
Gasverlichting van het telegraaphkantoor te Weltevreden	„	150,00	„	150,00
Onderhoud en herstelling van telegraaphlijnen, aankoop en aanmaak van instrumenten en andere benodigd heden, benevens transportkosten.	„	25 000,00	„	40 300,00
		f 372 934,00		f 590 110,00
				372 934,00
				f 217 176,00